

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/5/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201476
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201476.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu U. L. - L., D., proti žalovanému Sociálnej poisťovni, ústrediu, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 36076-2/2011-BA zo dňa 23.06.2011 a 36099-2/2011-BA zo dňa 23.06.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/165/2011-28 zo dňa 20. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/165/2011-28 a 4S/174/2011 zo dňa 20. januára 2012 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Žalovaný rozhodnutím č. 36076-2/2011-BA zo dňa 23.06.2011 ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č. 200-036175-CA02/2011, NP 201-790/2011 zo dňa 9. marca 2011, ktorým rozhodla, že uplynutím dňa 14. februára 2011 zanikol nárok žalobcu na nemocenské. Rozhodol tak po zistení, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade s § 34 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z., nakoľko žalobcovi ako povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe zanikol nárok na nemocenské pri dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej 18.08.2010, lebo žalobcovi od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti netrvalo nemocenské poistenie aspoň 26 týždňov a do podporného obdobia sa započítava len obdobie od 19. augusta 2009 do 17. februára 2010. Zákon presne a záväzne určuje podmienky nároku na nemocenské a neumožňuje žalovanému priznať nárok na nemocenské bez splnenia a dodržania zákonom stanovených podmienok, a to ani v prípadoch hodných osobitého zreteľa, ako je nepriaznivý zdravotný stav poistenca.

Žalovaný zároveň rozhodnutím č. 36099-2/2011-BA zo dňa 23. júna 2011 ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č. 200-036190-CA02/2011, NP 790A/2011 zo dňa 9. marca 2011, ktorým rozhodla, že uplynutím dňa 14.

februára 2011 z dôvodu uplynutia podporného obdobia zanikol nárok žalobcu ako dobrovoľne nemocensky poistenej osoby na nemocenské, a to z rovnakých dôvodov, ako v predchádzajúcom rozhodnutí.

II.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca žalobu, ktorú krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol po zistení, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu a z obsahu predloženého administratívneho spisu zistil, že dňa 17.08.2010 vystavila ošetrujúca lekárka žalobcu potvrdenie o jeho dočasnej práceneschopnosti od 18.08.2010 (trvajúcej do 09.08.2011), na základe ktorého si žalobca uplatnil dávky nemocenského poistenia, a to ako samostatne zárobkovo činná osoba a do 31.12.2010 aj dobrovoľne nemocensky poistená osoba (ktoré zaniklo od 01.01.2011 z dôvodu poberania starobného dôchodku). Rozhodnutím č. 200-095205-CA02/2010 zo dňa 07. 09.2010 sociálna poisťovňa rozhodla o priznaní nemocenských dávok od 18.08.2010 do zániku nároku na nemocenské (bez časového určenia).

Predchádzajúca pracovná neschopnosť trvajúca od 19.08.2009 žalobcovi skončila dňa 17.02.2010, kedy sa začala počítať 26-týždňová lehota od skončenia poslednej práceneschopnosti; jej koniec pripadol na deň 18.08.2010 a až po jeho uplynutí by boli splnené podmienky na trvanie nemocenského poistenia pre trvanie nároku na nemocenské dávky. Preto bolo potrebné od podporného obdobia - 52 týždňov odpočítať obdobie predchádzajúcej pracovnej neschopnosti v rozsahu 183 dní, čo znamená, že podporné obdobie trvalo len 181 dní a jeho posledný deň pripadol na 14.02.2011. Preto rozhodnutia správnych orgánov o zániku nemocenského týmto dňom boli vydané v súlade so zákonom a boli aj dostatočným spôsobom odôvodnené. Sám žalobca si bol zrejme vedomý nedodržania zákonom určených lehôt pre trvanie nároku na nemocenské, keď uviedol, že ošetrujúci lekár omylom označil vo vydanom potvrdení deň 18.08.2010 za deň začiatku práceneschopnosti.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalobca zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

III.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal žalobca odvolanie. Uviedol, že si nie je vedomý žiadnej chyby, ktorej by sa bol dopustil a ktorá by mala za následok zastavenie vyplácania nemocenských dávok od 14.02.2011 do 09.08.2011, čo spolu predstavuje čiastku 3 500 €. Poukázal na rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo 07.09.2010 č. 200-095205-CA 02/2010 o vyplácaní dávok nemocenského poistenia od 18.08.2011 do zániku nároku na nemocenské, teda do 09.08.2011, ktoré nebolo nikdy zrušené. Ak by zodpovedná pracovníčka poisťovne zistila pochybenie v dátume práceneschopnosti so strany obvodnej lekárky, mala na to upozorniť, lebo tento formálny nedostatok bolo možné ihneď odstrániť, takže by nebolo došlo k jeho finančnému poškodeniu. Namietal záver Sociálnej poisťovne, že od 01.01.2011 došlo k zániku nároku z dobrovoľného nemocenského poistenia, pretože táto nová úprava sa vzťahuje na nové prípady po 1. januári 2011 a nemožno ju uplatňovať spätne. Potvrdzuje to aj skutočnosť, že nemocenské dávky na základe dobrovoľného nemocenského poistenia mu boli vyplácané do 14.02.2011. Žiada preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a uložil žalovanému vyplatiť mu nemocenské dávky od 14.02.2011 do ukončenia práceneschopnosti, t. j. do 09.08.2011.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu, s ktorým sa plne stotožňuje, potvrdiť ako vecne správny. K jednotlivým odvolacím dôvodom uviedol, že ošetrujúca lekárka uznala žalobcu za dočasne práceneschopného z oboch nemocenských poistení (povinného aj dobrovoľného) od 18. augusta 2010 a keďže žalobca k tomuto dňu nárok na nemocenské splnil, nemocenské mu bolo priznané, a to do zániku nároku na nemocenské a nie do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, ako žalobca uvádza v odvolaní. V tom čase nebol dôvod skúmať, či od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu uplynulo 26 týždňov bez vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti. Pretože nemocenské poistenie žalobcu od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti

(17.02.2010) netrvalo 26 týždňov, ale len 25 týždňov a 6 dní, do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti patriace do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom, čo predstavovalo spolu 183 dní. Preto posledným dňom podporného obdobia je 14. február 2011, kedy zanikol jeho nárok na nemocenské, hoci bol aj naďalej práceneschopný. Žalovaný preto nemôže priznať žalobcovi nárok na nemocenské a vyplatiť ho do 9. augusta 2011, ako to požaduje.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozhodnutia žalovaného a rozsudok krajského súdu v rozsahu odvolania a v medziach žaloby, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

V prejednávanej veci je predmetom sporu otázka, či žalovaný rozhodol v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutia Sociálnej poisťovne o zániku nároku žalobcu na nemocenské uplynutím 14. februára 2011, a to ako z povinného, tak aj dobrovoľného nemocenského poistenia. Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa. Podľa názoru najvyššieho súdu už správne orgány a následne aj krajský súd, ako súd prvého stupňa, sa s týmito námietkami žalobcu vysporiadali, pričom odvolací súd už vyslovenú argumentáciu považuje za relevantnú, výstižnú a dostatočnú. Skutkový stav, z ktorého rozhodnutia vychádzali, nebol v konaní sporným; nebolo sporné, že žalobca bol uznaný za dočasne práceneschopného od 18.08.2010, jeho práceneschopnosť trvala do 09.08.2011 a predchádzajúca práceneschopnosť trvala od 19.08.2009 do 17.02.2010. Správne orgány, ale najmä krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vyargumentoval, vrátane citácie relevantných právnych predpisov, prečo nárok žalobcu na nemocenské skončil dňom 14.02.2011. Odvolací súd sa s jeho právnym názorom stotožňuje a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, v podrobnostiach na ne odkazuje a iba na doplnenie, reagujúc na dôvody odvolania, uvádza nasledovné:

K námietke žalobcu, že si nie je vedomý žiadnej chyby, ktorá by mala viesť k jeho „potrestaniu“ treba povedať, že k zániku nároku na nemocenské nedošlo v dôsledku jeho pochybenia, ale pre nesplnenie zákonných podmienok pre jeho ďalšie vyplácanie. Neobstojí jeho predstava, že pracovníčka Sociálnej poisťovne mala skontrolovať dátum vystavenia potvrdenia o práceneschopnosti a upozorniť na pochybenie obvodnej lekárky. Za údaje na dokladoch o dočasnej pracovnej neschopnosti zodpovedá vystavujúci lekár a Sociálna poisťovňa ho nemôže upozorňovať na pochybenie v dátume, pokiaľ sú údaje nepochybné a zreteľné. Navyše, ako už uviedol aj žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu, Sociálna poisťovňa skúmala splnenie zákonných podmienok pre priznanie uplatneného nároku na nemocenské v čase vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti poistenca (žalobcu). Keďže dospela k záveru o ich splnení, vydala dňa 07.09.2010 rozhodnutie č. 200-095205-CA02/2010 o vyplácaní dávok nemocenského poistenia od 18.08.2010 (teda od začiatku práceneschopnosti) do zániku nároku na nemocenské, čo nemusí byť zhodné s dátumom ukončenia práceneschopnosti, ako sa mylne domnieva žalobca. Keďže jeho práceneschopnosť trvala aj po skončení podporného obdobia dňa 14.02.2011 (t.j. 18.08.2010 + 181 dní), vydala Sociálna poisťovňa rozhodnutia o zániku nároku žalobcu na nemocenské týmto dňom. K tomu nebolo potrebné, aby rušila svoje predchádzajúce rozhodnutie o vyplácaní dávok, pretože tým len určila deň zániku nároku na nemocenské, ako to predpokladalo pôvodné rozhodnutie. Neobstojí ani posledná námietka žalobcu, že na tento prípad sa nemal vzťahovať zánik dobrovoľného nemocenského poistenia podľa § 293bq ods. 1 zákona v znení zákona č. 543/2010 Z.z. od 01.01.2011 z dôvodu priznaného starobného dôchodku, pretože táto skutočnosť nárok na nemocenské žalobcu neovplyvnila; v zmysle prechodných ustanovení zákona sa nárok na nemocenské žalobcu pri dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej dňa 18. augusta 2010 posudzoval podľa zákona v znení účinnom do 31. decembra 2010.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil v celom rozsahu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.